ANUL XXXIX No. 56 — 5 LEI EXEMPLARUL — 3 August 1943

DOBROGEA JUNĂ

POLITICĂ — ECONOMICĂ — CULTURALĂ — ZILNICĂ

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Inscrisă în registrul publicațiunilor periodice al Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1938

Abonamentul cu supliment cultural un an 800 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 — Imprimeriile proprii Str. Scarlat Vârnav No. 27

Redacția și Administrația:
CONSTANȚA, str. Scarlat Vârnav No. 27

Am văzut un preot de sat

— „Voilà bien mon curé,
Je le reconnais" !...

Preotul de sat este, intr'adevăr, exemplarul cel mai răspândit și cel mai reprezentativ al clerului românesc. Nu-i, la țară, figură mai populară ca a sa și care să impace mai perfect totodată realitatea cu idealul... Slavici l'a cântat in „Popa Tandă"; poeți și prozatori l'au infățișat in pitorescul costumului, așea de adaptat inaltei lui misiuni și'n activitățile lui samaritene; pictori iscusiți l-au idealizat pe pânze nemuritoare; poezia populară, fie sub forma epică ori satirică, nu i-a neglijat mai-că niciuna din simpaticile lui caracteristici......

Pentru mine, ca vechiu și incercat gazetar, trăsătura cea mai izbitoare a fizionomiei preotului de sat este cea care face parte din fizionomia insăși a romanității: dragostea de muncă.

Este, desigur, natural ca portretul să se resimtă de influența cadrului — ori, mai curând, cadrul și portretul să apară așea de natural unul pentru altul, incât preotul de sat să facă parte din peisaj, cel puțin totatât cât fac parte biserica și clopotnița cu dangătele ei răscolitoare....

Preotul de sat are aceeași sfântă legătură cu pământul, cași săteanul pe care-l păstorește cu biblică iubire. El este născut in lumea gliei, o recunoaște și o iubește, este innamorat de orizonturile ei fecunde și caută, cu deosebire, munca pilduitoare și altruistică... Cu toate că misiunea sa este de ordin divin, el nu'nțelege să se indepărteze de păstoriți — ci, din potrivă, prin exercițiul misiunii, se osârduiește să și-i apropie, formând cu ei, intr'un ideal comun, evanghelic și național, un singur suflet: românesc și ortodox.

Am văzut un preot de sat! Auzisem mult, prea mult, despre acest preot de sat! Dar, cum Slavici spunea că... „gura satului exagerează, ca totdeauna"... și cum constatarea lui o verificasem, candva și eu (pe vremea partidelor), credeam — cu unele rezerve!!.

I-am văzut casa: inundată de sănătate și miros de busuioc — zgomotoasă, prin zburdălnicia a trei copii sub opt ani — luminată cu electricitatea produsă de un motor propriu, de un.... cal putere, impodobită cu icoane zugrăvite de preotul insuși — incăpând o bibliotecă proprie, imbogățită zilnic, un aparat de radio, dirijat de acelaș motor, o mașină de gătit, cum, poate, n'am mai văzut vreodată, construită de mâna-i proprie, cu tot dichisul pentru bae... Și-am mai văzut cărarea bătută de săracii și bătrânii satului, spre acest isvor nesecat de faceri de bine...Am mai văzut curtea preotului, imbălsămată de mirosul trandafirilor de toate soiurile și de toate timpurile — bazinul de apă, alimentat prin captarea ploilor depe tot acoperișul din țiglă — grădina de legume, in care nimic nu-i de prisos, dar nici nimic de lipsă — garajul adăpostind tractorul și batoza preotului, puse ritmic și generos și la dispoziția parohienilor....

Și-am mai văzut... iarăși ce n'am mai văzut, nici auzit vreodată!... Am văzut pe preot, in halat alb, sus-sus, pe schele, zugrăvind insuși, cu penelul și cu verificat talent, boltele -și pereții bisericii lui blagosiovite....

L-am auzit și vorbind mulțimii! In calitatea lui de director al Căminului Cultural al satului! Mi se spusese că, „predică" cu tâlc și pasiune biblică! Cu talent și cu convingere! Informatorii mei nu exageraseră, intradevăr, nimic. Forma, fondul și eloquența — ținuta insăși și figura blândă a acestui preot de sat — mi-au năvălit mintea-mi cu tot ce cetisem și auzisem despre marii vorbitori religioși... Un suflet se desprindea din toată vorbirea lui: bun, iubitor, dezinteresat, biblic...

Și-am mai văzut și curtea bisericii aceluiaș preot: un colț pitoresc, care poate intrece multe grădini publice ale marilor centre urbane... Am auzit spunându-se, in sat, că preotul s'ar trudi să restabilească, in curtea bisericii inseși, un...colț din paradisul pierdut de protopărinții Adam și Eva...

Preot al lui Isus Christos și totodată slujitor al Pomenei, zeița grădinilor, florilor și fructelor!...

Mi s'a mai spus încă și mi s'a confirmat: că preotul predă religia la cursul primar și supraprimar, că conduce cursurile extrașcolare, că are un cor țărănesc la biserica sa, că ia parte activă la descinderile „Caravanei pretorale" prin satele plășii și că in fine, este sufletul „Școalei Țărănești", mult activă, in satul său...

(continuare in pag. 3-a)

Grădina dela „Adormirea"

In orașul acesta nu sunt prea multe biserici și nu sunt nici prea multe grădini. Iar biserici cu grădini frumoase imprejur am putea spune că nu avem de loc, dacă n'ar fi biserica „ADORMIREA", cu minunăția ei de grădină.

Cine trece pe lângă biserica aceasta nu se poate să nu se oprească, să nu admire florile.

Mărturisim că nici odată nu ne-am inchipuit altfel o biserică și ne mărturisim că de foarte puține ori am putut vedea biserici inconjurate de flori și de verdeață. In marea lor majoritate, bisericile noastre sunt inconjurate, ba mai mult, inghesuite intre clădiri de cele mai multe ori de trei-patru ori mai inalte decât ele, ceeace daunează chiar sentimentului religios, respectului cuvenit față de casa Domnului, fără să mai vorbim de unele biserici așezate in plin maidan, fără imprejmuire, ori cu curți pline de bălării.

Iată pentruce simțim nevoia de a vorbi despre grădina dela „Adormirea", de a o arăta in rândurile acestea oamenilor, dar mai ales celor de prin comitetele parohiale ale altor biserici de aci, din orașul nostru și din alte părți.

Este acolo multă muncă de om, dar este și dragoste de frumos, inteles acest frumos ca un dar de la Dumnezeu și—in acelaș timp — ca o jertfă adusă aceluiaș Dumnezeu.

Am fi vrut ca rândurile acestea să poată apărea mai de mult.

Ne-am gândit insă că in calitatea noastră de vecini cu biserica „Adormirea", am putea fi bănuiți de laudă pusă la cale și de aceea am tot pregetat.

Iată insă mai deunăzi, intregul consiliu de colaborare al Municipiului, in cap cu d-l colonel M. Ștefănescu, noul inspector general administrativ al Dobrogii și d-l col. N. Oprescu, primarul municipiului, a coborât la biserica „Adormirea" și grădina a fost lucrul asupra căruia s'a stăruit mai mult deși consiliul venise să vadă celelalte lucrări din jurul bisericii.

Că au avut oaspeții cuvinte frumoase, despre grădină, asta e de netăgăduit. Că mai marii orașului au simțit că trebue să vină in ajutorul bisericii — și asta o s-o vedem.

Dar ceeace este mai insemnat, este că in clipele acelea, un om a primit o răsplată: stăruitorul Constantin Filip, creatorul grădinii și gospodarul necontestat al bisericii, a înscris la cartea bătrâneților sale încă verzi și încă neostenite, mulțumirea unei izbânzi.

Cit.

CARTA POSTALA

Don' Drector giornol,

Ai sitit și la mine giornai: Sirculasia vite liber estem, niciun sictiresia nu estem.

Și ai tirebat Cadâ Efendi al nostră ce pel traba asta estem?

Cadâ Efendi ai arspuns: Acuma; boule, calule, magarule, porcule, liber estem. Putem pilimbam unde chep estem; giandar voie nu estem tirebam la el, daca cepârtical estem.

Pacat la mine, omenile estem! La mine daca traba estem mergem Bâcreșt, giandar tirebam: — Bulentin populasia estem? — Piristasia și pilatit? Carteia estem?... Pacat mama, n'ai pacut la mine un boule!

Rugam, iscrisi asta giornal.

Maslumim. *SARĂ CIZMELĂ MEMETAA*

CHESTIA ZILEI

Tot la carne...

— „*Tae, mamă, ața, căn! tae, mamă, ața, căn!*, cerea copilul și plângea. Iar mama — ca mama — i a tăiat una, i-a tăiat două, până când a ghilotinat tot cârdul de rațe. Copilul însă baste, o ținea intr'una: „*tae, mamă, ața, căn*"...!

— Da poți să crăchi — cră par ai — că nu mai am nici una.

. . . .

Era desigur o neînțelegere la mijloc. Copilul, care mâncase pepeni prea mulți, cerea să i tae maică-sa ața brăcinarului. Mama însă a înțeles că chiștocul cere să i tae o rață.

Și s'a putut comite atunci și lucrul acesta, să-i tae mama toate rațele, numai să-l impace pe puștiu. O greșală din care, evident, nu lipsește humorul, ne explică belșugul unor vremuri apuse, pe când rața din sat n'apuca drumul târgului, iar carnea nu se vindea cu cartelă și coadă".

Intâmplarea, din motive lesne de înțeles, nu se mai poate repeta azi. Mama ar fi tratată dea dreptul nebună. Ar putea chiar să crape puștiul, că mama tot nu i mai tae.

Poți să fii oricine, mare sau mic, azi, carne la piață tot cu cartelă ici și tot la rând trebuie să stai. Sau așa, cel puțin, ar trebui să fie...

Dacă te duci însă dimineața în piață ai să vezi cum, dintr'un vechiu obiceiu cu rădăcini adânc înfipte în uzul nostru — al tuturora, omenia, modestia, bunul simț, ordinea, disciplina, cad toate pe rând ca camurile unui splendid triunchiu de cireș, sub jaful băiețandrilor îndărătnici.

Ți se rupe inima, când vezi cum se sfidează starea excepțional prin care trecem și ordinea pentru intronarea căreia se muncește, se consumă energie și nervi și se cheltuesc bani, mulți bani.

— Rămâi u'uit când vezi că, la strădaința autorității comunale, se răspunde cu nepăsare, desconsiderare.

Nu stă in firea mea, n'am nici-o calitate și nu e nici timpul să fac morală cuiva, fiecare procedează cum simte și cum îi tae capul, pe răspunderea lui.

Voi preciza însă că, intr'o Sâmbătă dimineața la carne, in hala din Piața Carol, s'a desfășurat următorul trist, dureros de trist, dialog

Nerăbdarea unora care se grăbeau să ia carne mai înaintea celor ce așteptau acolo de un ceas și unde se afla o soție de judecător, un domn judecător, și altă înțelegătoare lume, a determinat pe cineva din rând să riposteze. Dar un domn, foarte grav, a răspuns pur și simplu că „*are treabă*". Dacă i s'a atras frumos atențiunea că, nimeni nu tae câinilor frunză, domnul a găsit cu

(continuare in pag. 3-a)

OBSERVĂRI LA ZI

Prețurile zarzavaturilor in piețele orașului sunt riguros controlate de organele comerciale și se poate vorbi astăzi chiar de o eftenire a acestor zarzavaturi.

Eftenirea este in adevăr în piețe, acolo unde se face controlul, unde se aplică mercurialele primăriei. Sunt însă în oraș, prin cartiere cari n'au piețele în apropiere, zarzavagerii și fructării, unde zarzavaturile și fructele se vând cu prețuri mult mai ridicate, cu aproape sută la sută față de cele din piețe.

Bunăoară, in ziua de 30 Iulie, roșiile se puteau cumpăra în piața Grivița cu prețuri de la 20 până la 40 lei, pe când la o zarzavagerie de pe str. Decebal, pe aproape de Chestură, roșiile se vindeau în ziua aceea cu 60-70 lei Kgr.

Iată pentru ce, controlul trebue să se extindă și asupra acestor prăvălii.

OBSERVER

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

Bugetele Constanței la 1879 și 1880

de GH. C. FILIP

II

Cu anul 1880 lucrurile capătă o infățișare cu totul deosebită.

Experiența și cunoașterea tuturor problemelor locale, pun administrația pe un făgaș de siguranță bazat pe realități.

In Decembrie 1879, proectul de buget al anului 1880, a fost discutat in patru ședințe ale Consiliului Comunal și din compunerea lui se poate ușor constata, grija de a fi abordate toate problemele impuse unei gospodării comunale, ce activa intr'un regim cu totul special.

Consilierii Comunali: Ali Kadâr, H. Regep, Bohor Seni și V. Gombo, sub prețedinția primarului Andrei Alexandridi, având ca secretar pe N. Mastero, la 22 Decembrie 1879, votează proectul de buget al comunei Kiustengea, stabilind plafonul:

La Venituri de Lei 170.009
La cheltueli „ „ 169.170

Excedent Lei 839

Capitolele importante, ce dau nota caracteristică veniturilor, sunt urmatoarele:

Cap. I. *Din impozite comunale* Lei 78.685, adică 47 la sută
cu posturi principale: Lei 28.600 din taxa colonialelor.
din taxa băuturilor Lei 32.000
Cap. II. *Din arenzi și chirii* Lei 9.334, adică 5 la sută
Cap. III. *Din diverse venituri* „ 55.690, adică 32 la sută
Cu postul principal Lei 30.000
din vinderea locurilor în interesul alinierii străzilor și pentru construcții de case.
Cap. IV. *Din venituri extraordinare* Lei 26.300, adică 16 la sută
reprezentând valoarea unui împrumut ce se va face conform deciziei Consiliului Comunal.
Totalul Lei 170.009, adică 100 la sută

Spre deosebire de bugetul anului 1879, care nu avea o structură normală, scheletul bugetului din 1880 — nu diferă mult de acela al bugetelor actuale. Baza veniturilor o formează tot sursele locale. Diferența structurală o constitue insă numai reglementarea științifică a surselor de venituri și compartimentarea capitolelor bugetare pe o bază intr'adevăr contabilă.

Bugetul de atunci era impărțit pe capitole, iar fiecare capitol avea o nouă numărătoare a articolelor bugetare, incât nu se putea ști numărul total al articolelor bugetului.

Organizarea serviciilor comunale era destul de primitivă, totuși existentă în ideia ca Primăria să corespundă unui inceput de activitate gospodărească.

Așa bunăoară serviciul de incendiu avea, pe atunci, instrumente (cele cinci pompe portative) și erau date in ingrijirea comisarului comunal, care, cu cei 12 sergenti și 6 măturători, putea satisface toate necesitățile locale.

Serviciul de curățirea străzilor era dotat cu șase cai și 6 căruțe având un personal de șase oameni.

Spitalul avea un medic, cu indatorirea de a vizita și piețele, un subchirurg, o moașă și patru servitori; era dotat cu 20 paturi și inzestrat cu medicamente necesare. Nu avea local propriu; avea sediul intr'un local particular, pentru care se plătea o chirie anuală de lei 1.500. Pentru menținerea stării bune sanitare a orașului se prevăzuse, in bugetul 1880 suma de Lei 22.640.

Iluminatul public era asigurat prin cele 100 felinare, iar pentru anul 1880 se prevăzuse inființarea altor 8 felinare.

Incât injghebările administrative, către sfârșitul anului 1879 începuse să se conturceze și să se afirme, ca servicii djstincte capabile de a asigura rostul firesc al administrației comunale.

Pentru satisfacerea lor, in bugetul anului 1880, s'au prevăzut următoarele sume:

La personal	Lei	16.800
„ intreținere și mat.	„	5.270
„ pers. de execuție	„	16.440
„ serv. sanit al oraș.	„	22.640
„ serv. stare civilă	„	600
„ curățitul străzilor	„	6.700
„ instrucțiunea publ.	„	2.220
„ iluminatul orașul.	„	7.400
„ serviciul technic	„	8.000
„ imprum. și deficite	„	40.750
„ lucrări publice	„	38.500
„ opere de asistență	„	500
„ diverse cheltueli	„	3.350
Total	Lei	165.820

Enumărarea lor am făcut-o, pentru a evidenția, că toate problemele de gospodărie comunală locală au fost avute in vedere. Proporția, in care s'au alocat fonduri, era in raport cu importanța și nivelul edilitar al orașului depe atunci. Ceiace insă greva bugetul, și pe atunci, ca și acum, era problema personalului. Comuna incă din acea vreme, era chemată a rezolva probleme și suporta cheltueli străine de rosturile ei, dar impuse in mod obligator de către organele superioare de Stat.

Este interesant de știut că personalul necesita, in bugetul anului 1880, suma de lei 55.140 adică o proporție de 32 la sută și era compus astfel:

Personalul Primăriei, in număr de 12, cu un total anual de	Lei	23.880
Personalul polițienesc, compus dintr'un comisar, un ajutor, și 12 sergenți	Lei	9.960
Personalul medical cu un total anual de	Lei	7.440
Personalul technic cu un total anual de	Lei	7.500
Șase curățitori de străzi și 2 servitori	Lei	4.560

Bugetul, astfel intocmit a fost inaintat, potrivit legii comunale Prefecturei Județului spre aprobare.

Prefectul Județului, Remus N. Opreanu, îl aprobă la 3 Ianuarie 1880, insă cu modificări radicale și anume:

La venituri reduce dela Cap. III. suma de Lei 33.650, in care figura „venitul locurilor vândute" cu lei 30.000, spre a fi trecute la un buget separat; deasemenea reduce dela Cap. IV. suma de lei 23.000, reprezentând valoarea imprumutului proectat.

Incât, valoarea veniturilor rămâne la suma de Lei 113.359.

La cheltueli, prin economii de personal și reduceri de cheltueli stabilește totalul lor, in sumă de Lei 108.150.

Excedentul rezultat, de Lei 5.209, îl afectează bugetului special al drumurilor.

In schimbul reducerilor creiază un buget special al drumurilor comunale, pavări și curățirea străzilor și a lucrărilor publice in sumă de Lei 46.509, atât la venituri cât și la cheltueli.

Cu acest prilej, Prefectul impune Primăriei să perceapă o taxă de Lei 12 pe an dela toți orășenii fără deosebire de profesiune, drept prestațiune pentru construirea drumurilor, conform legii generale a drumurilor.

Se observă, că prefectul, de atunci avea nu numai un rol de control, dar era și organul tutelar al intregului aparat administrativ din județ. Nu verifica numai legalitatea actului, ci se pronunța chiar și

(Continuare in pag. 4-a)

Pâine în toate zilele!

Situația agricolă mulțumitoare din acest an, a permis ca să avem din nou și intr'adevăr „pâinea noastră cea de toate zilele".

In afară de faptul că rația zilnică s'a mărit și că a apărut și pâinea albă, de astăzi inainte, potrivit unui ordin telegrafic al Subsecretariatului de Stat al aprovizionării, pâinea se va distribui și consuma IN TOATE ZILELE.

Iată deci, că, din voia lui Dumnezeu, pâinea nu mai este o problemă pentru România.

Distribuirea alimentelor raționalizate

Se vor mări rațiile de ulei și de zahăr

Primăria municipiului pune in vedere cetățenilor să se inscrie din nou la băcănii pentru articolele raționalizate: zahăr, ulei și săpun.

Cu prilejul schimbărilor cartelelor, multe gospodării au obținut un număr de cartele mai mare ori mai mic decât inainte, astfel incât vechile inscrieri de la băcănii nu mai corespund cu numărul real al cartelelor și băcanii nu primesc stocurile corespunzătoare de zahăr, ulei și săpun, ceeace face ca unii cetățeni să nu poată fi satisfăcuți.

In afară de aceasta, inscrierile sunt necesare in vederea măririi rațiilor de zahăr și ulei comestibil. Cum aceasta măsure urmează să se facă in curând, cetățenii sunt sfătuiți in interesul lor propriu să se inscrie cât mai curând la băcănii.

SITUAȚIA

sumelor colectate in municipiul și județul Constanța pentru palatul invalizilor

Sume colectate prin primăriile de județ	lei	8 543 917
Sume provenite din subvenții de la comune din județ și din bugetul Prefecturii		505 500
Sume depuse de particulari la prefectura județului	lei	94 000
Sume colectate de alte autorități posturi de jandarmi, școli Camera agricolă etc.	lei	757 478
Sume colectate dela funcționari	lei	214.254
Total colectat in județ		10.115 149
Sume colectate in cuprinsul municipiului Constanța	lei	1 943.244
Total general pe județ		12 058.393

100 hecare, pământ bun de cultură, la km. 16 șoseaua Topraisar, comuna Voevodul Mihai, de dat in dijmă.

Adresa la Redacția ziarului.

Reparațiile palatului municipal

Lucrările pentru renovarea interioară a celor mai multor incăperi ale palatului municipal sunt continuate cu febrilitate. In cel mai scurt timp, aceste lucrări vor fi terminate și palatul municipal va căpăta pe dinăuntru un nou aspect.

—o—o—o—

Știri diverse municipale

Pe tot timpul lipsei din localitate a d-lui T. Dăișoanu, care se află intr'un concediu medical la Viena, atribuțiunile de secretar general vor fi exercitate de d-l ion Dincă, șeful serviciului administrației din primăria municipiului.

■ Noul mobilier al bibliotecii municipale este gata. Imediat ce renovarea incăperilor respective va fi terminată, mobilierul va fi instalat, cărțile vor fi așezate la locul lor și biblioteca va fi redeschisă, după doi ani de intrerupere.

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

Vizita d-lui ministru Strihan la Constanța

De Luni d. a. se află în localitate d-l Strihan, subsecretar de stat la ministerul afacerilor interne.

Insoțit de d-l col. N. Oprescu, primarul municipiului, d-l ministru Strihan a cercetat cu amănunțime toate lucrările edilitare în curs, interesându-se în deosebi de lucrările de linii de tramvai și dând interesante sugestiuni și îndrumări.

Marți la prânz, d-l ministru a avut la primărie, o conferință cu toți șefii de servicii din primăria municipiului, interesându-se de mersul lucrărilor din birouri și de pe teren.

Curierul Tulcei

SFATUL NEGUSTORESC TULCEAN

ș'-a inaugurat ciclul de conferințe săptămânale

Inexistent de aproape 5 ani — Sfatul Negustoresc Tulcean a fost reconstituit grație inițiativei unui om de acțiune: d-l **Cpt. N. Grigorescu** — comerciant proaspăt și vechi animator social.

Inițiativa reconstituirii acestui for negustoresc a fost îmbrățișată cu entuziasm, de către unanimitatea comercianților tulceni — astfel că biuroul de conducere a fost alcătuit într'un tempo rapid.

Un comitet compus din tot ce negustorimea noastră are mai select, constitue chezășie puternică pentru buna funcționare a reinviatului Sfat Negustoresc.

Printre principalele puncte ale programului de activitate, conducătorii Sfatului au înscris un ciclu de conferințe săptămânale — cari să servească negustorimei ca îndreptar economic, comercial, fiscal, legal.

Acest ciclu a fost inaugurat Duminica trecută — întâia conferință fiind ținută de d-nul **Gheorghe Iordache**, distinsul administrator financiar al județului nostru.

Conferința d-sale a fost ascultată cu mult interes — mai ales, că în cursul ei erau date lămuriri ample cu privire la aplicarea legilor fiscale.

La sfârșitul conferinței, biuroul Sfatului a mulțumit d-lui administrator financiar Gheorghe Iordache, pentru interesanta d-sale conferință — rugându-l să sprijine străduințele negustorilor de a se conforma legilor fiscale în vigoare.

•

In ultima ședință a Sfatului Negustoresc, s'a discutat chestiunea obligativității ținerii registrelor comerciale — și, în special, a registrului zilnic de casă — decurgând din noua legiuire care intră în aplicare la sfârșitul acestei luni.

Majoritatea comercianților au fost de părere să se solicite o revenire asupra acestei legi — motivând, că ținerea registrelor implică angajarea de personal nou, specializat, a cărui renumerare ar greva insuportabil fondul de comerț.

Sfatul Negustoresc a trimis o telegramă în acest senz, d-lui Mareșal Antonescu, Conducătorul Statului — și alta, d-lui General de Corp de Armată Gheorghe Dobre, Ministrul Inzestrării Armatei și Producției de război.

•

Tot în acea ședință, Sfatul Negustoresc — constatând că președintele Camerei de Comerț nu pune nici un preț pe interesele și nevoile comerțului Tulcean; ba, încă, procedează la înscrieri de firme, ori la mențiuni și strămutări de sedii, după bunul plac — a hotărât să expue forurilor competinte această comportare, solicitând schimbarea actualei președinții.

Activitate edilitară

Programul de lucru elaborat de primăria urbei noastre, a fost pus în aplicare în ceeace privește reparările de străzi principale și construcția parcului și terenului sportiv din piața Sf. Gheorghe.

Deasemeni, este în curs de cercetare posibilitatea înzestrării uzinei de apă cu noui și absolut necesare decantoare — pentru ca puritatea apei potabile să se poată obține în chip desăvârșit.

In ce privește clădirea dispensariului sanitar — a cărui construcție este terminată în exterior și interior — se vor începe lucrările de amenajare pentru instalarea serviciilor respective; serviciul sanitar al orașului a și fost instalat în încăperile ce i-au fost destinate în această clădire.

ST. STAUB

—o—o—o—

Circulația vitelor

Subsecretariatul de stat al aprovizionării face cunoscut că, începând dela 1 August a. c., circulația în interiorul țării a vitelor de orice specie, indiferent de sex sau vârstă, este liberă, fără nici o restricție.

In consecință atât crescătorii cari au nevoie de animale de prăsilă, cât și comercianții de vite, măcelarii, furnizorii etc., pot cumpăra vite, plătind taxele legale, din orice târg sau direct dela crescători, fără a mai avea nevoie de nicio autorizație dela vreo autoritate.

—•—•—

Maria N. Margine din Constanța, str. Despotvodă 8, pierzând buletinul de populație, eliberat de Biroul Constanța și carnet C. F. R. le declar nule.

Sabrie Ilias, din Constanța str. Durustor 137, pierzând extractul de căsătorie și extractul de naștere, eliberate de Primăria Bazargic le declar nule.

Arachelian Aigas din Constanța, str. Bucureștilor No. 20 pierzând buletinul de populație eliberat de Biroul Constanța il declar nul.

Am văzut un preot de sat

(continuare din pag. I-a)

Și, astfel, activitățiie acestui preot de sat rămân încă numai enumerativ citate!!.

Țăranii iubesc cu fanatism preotul lor și văd în el luminile ochilor lor. Satul nu numără și nu poate număra vreodată vreun sectant, nici vreo defecțiune morală, nici vreo îndoială în conducătorii firești ai nației, nici vreo clătinare în credința definitivei victorii ale străduințelor acestui neam...

Cum scrie Apostolul Pavel către ucenicul său Timoteiu, Preotul Constantin Lembrău se face... „pildă credincioasă, cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu credința, cu curățenia"......„nu este nepăsător față de darul care este întru el, care i s'a dat cu punerea mâinilor preoției"... „El cugetă la aceasta, se ține de aceasta, ca înștiințarea sa să fie învederată pentru toți"..... „Se păzește pe sine însuși și învățătura; stăruește în ea, căci făcând aceasta, pe el se va mântui și pe cei cari îl ascultă" (Epistola I către Timoteiu, cap. IV, versurile 12-16).

Sfânta Episcopie a Constanței se poate felicita cu preotul ei dela Adamclisi și autoritățile superioare îl pot încuraja și da de exemplu satelor județului.

Cât despre mine,... „am văzut un preot de sat"!...

— „Voilà bien mon curé, je le reconnais"!

CONST. N. SARRY

—o—o—

Tot la carne

(continuare din pag. I-a)

cale să adauge că, știe D-lui ce fel de treabă avem noi... că D-lui a fost pe front" și fluturând o distinsă decorație, striga cât îl ținea gura: „*D'asta aveți? D'asta ai D-ta? Știi D-ta cine sunt eu?*" Bine'nțeles că „domnul" a primit promt cuvenita replică:—„Aici se cumpără carne cu cartela nu cu decorația și că un demn ostaș român nu-și terfelește onoarea lui de luptător pe fite-ce, iar decorația aceea scumpă el o păstrează în inimă și pe obraz. Nu se poate, nu este permis să tocmim cu valoarea virtuților ce au cu totul o altă semnificație!

Unde-am ajunge, dacă fiecare am eși în piață și am bate pe teigheaua negustorului pretinsele noastre merite? Rău, greșit s'a înțeles, în cazul acesta, misiunea de luptător. Să mi fie ertat dar, cu unul, m'ași îndoi de seriozitatea persoanei și de temeinicia virtuții pentru care s'ar face o astfel de reclamă. Evident, cine nu o respectă e un rău, ingrat, laș. Cine însă o neprețuește, e neserios, e un ingâmfat.

Deci nu mai poate fi vorba aici, nici de eroarea nătângă a unei mame, nici de naivitatea limbută a unui copil dela țară. Povestea noastră e serioasă și vitală.

Dar, cu ce am putea contribui, ce am putea face, pentru a fi de folos și ajuta la o îndreptare?

ANGHEL CHIRU

Tănăsescu Dumitru, din Constanța str. Gh. Mârzescu No. 2, pierzând buletinul de populație eliberat de Biroul Constanța, il declar nul.

Comănescu Alixandrina din Constanța, str. Meșterul Manole 80, pierzând buletinul de populație eliberat de Biroul Constanța il declar nul.

Curierul Cernavodei

Noul paroh al Bisericei Sf. Împărați. In ziua de 20 Iulie c., consiliul parohial a fost convocat pentru a asista la predarea gestiunei bisericești de către fostul paroh părintele **C. Coadă** transferat la Constanța, noului paroh, părintele **Samoilă**.

S. Sa Pr. Coadă a adresat un cuvânt de mulțumire foștilor săi colaboratori, rămânând a și lua rămas bun dela enoriașii pe cari i-a păstorit timp de 19 ani în cadrul unei sărbătoriri ce se va fixa.

Consiliul sub președinția d-lui Tache Samarineanu, a procedat la alegerea d-lui Ștefan Dan, în demnitatea de casier, devenită vacantă prin demisiunea d-lui Ion Poșchilă. Consiliul a adus mulțumiri fostului casier pentru serviciile aduse.

Dela Clubul sportiv. — Sub noua conducere a Clubului sportiv, de sub conducerea d-lui N. Cristea și vicepreședinte d-l N. Mihai, viața sportivă locală s'a organizat temeinic.

Clubul cernavodean înregistrează succese la toate întâlnirile.

Faptă frumoasă. — Directorul fabricei metalurgice locale, D-l **Ing. Vascanovici**, a donat o teighea de tâmplărie, din partea fabricei, în folosul atelierului școlar dela școala primară de băieți. Direcțiunea școalei, prin d-l Director Grozea, mulțumește și pe această cale direcțiunii fabricei.

Dela consiliul de colaborare al orașului — In ziua de 29 Iulie 1943, s'a ținut consiliul de colaborare al orașului sub președinția d-lui *colonel Ștefănescu*, inspector general administrativ al circumscripției a V-a Constanța.

La sosirea d-lui inspector general, în cabinetul d-lui primar se aflau convocați șefii de autorități, membri de drept ai consiliului, plus d-l Becu pretorul plășii și d-nii: *Radu N. Iordăchescu*, adv. *Samarineanu* și adv. *C. A. Rădulescu*, ca foști edili ai orașului și cari vor face parte de drept de aci înainte, în consiliul de colaborare.

D-l adv. *Rădulescu*, imediat după deschiderea ședinței ia cuvântul, mulțumind în numele său al d-lui R. N. Iordăchescu și adv. Samarineanu pentru atenția de a-i considera ca membri de drept în consiliul de colaborare.

D-l inspector general administrativ roagă asistența să asculte lămuririle ce se vor da la fața locului de către d-na arhitectă *Cela Popescu* sosită dela Constanța. Cu toți s'au deplasat în vestibulul palatului de construcție pentru a se arăta lucrările ce se vor executa în limita sumei de lei 3 milioane. Stabilindu-se anume desăvârșirea parterului destinat judecătoriei percepției și poliției vestibulul cu scările la etaj și sală de festivități.

Cu referire la personalul tehnic materialul necesar și alte chestiuni de amănunt se iau măsuri astfel ca la 1 August a. c. să se înceapă lucrările.

La al doilea punct atelierele comunale D-nul inspector general administrativ vine cu exemplificări de realizări din alte puncte ale circ. administrative și citează asocierea comunelor ialomițene cu un capital de 2 milioane de sub conducerea d-lui pretor din Fetești și altele.

Dă diferite sugestii pentru cazuri de colaborare locală să pornească neapărat la realizarea atelierelor comunale.

In cele din urmă, la insistențele d-lui inspector general s'a hotărât a se începe imediat și exploatarea nisipului în cadrul atelierului comunal.

La punctul situației I.O.V.R. s'a prezentat rezultatul colectei pe plasă în sumă de 750 mii lei. D-l inspector general a cerut să i se prezinte situația I. O. V. R. locale.

D-l *colonel Popa* propune să se ceară școalei de meserii a primi în cl. I orfani de război din regiune, pe care D-sa îi va întreține cu tot necesarul: Hrană, spălat și altele, la care d-l *N. Cristea* directorul școalei s'a exprimat că este de acord în totul.

D-l inspector general foarte mișcat de gestul d-lui col. *Popa* și *N. Cristea* prezintă asistența I.O.V.R. ca operă națională ce trebuie să preocupe în primul rând, făcând apel la conștiința tutelor.

Aprovizionarea populației. 1 August este fixată pentru începerea noului regim de pâine și s'a hotărât ca moara țărănească I. Suditu, să obțină autorizație dela organele în drept, pentru a măcina și făină albă.

La diverse chestiuni. D-l inspector general, răspunde cuvântării ținută la început de D-l Avocat Rădulescu.

Făcând din nou îndemnuri la solidaritate și armonie, D-l Inspector General, ca fost comandant al acestei Garnizoane, cunoaște exemplele de energii cernavodene întruchipate în foști edili, ca *R. N. Iordăchescu*, *T. Samarineanu*, *T. Rădulescu* și alții și exprimă încrederea totală că se vor realiza prin unirea în jurul actualului primar Avocat Vâjă.

—xx—

Cantina muncitorilor

Cantina muncitorilor, a cărei înjghebare a fost anunțată de noi la timp, a luat ființă. In localul foarte potrivit amenajat, în str. Mangaliei 102, s'a făcut inaugurarea în prezența d-lui Primar al municipiului.

Au vorbit cu acest prilej d. I. Popovici, inspector al muncii, care a subliniat străduințele depuse în ultimul timp, spre a se asigura o viață mai omenească muncitorilor, și d. *Al. Turculeț*, președintele Camerei de muncă, ale cărui stăruințe deosebite pentru înființarea acestei cantine, le-am relevat în numărul trecut.

După inaugurare, oaspeții s'au îndreptat la sala „Fantasio" unde a vorbit d. *R. Stănculescu*, despre rostul organizațiilor „Muncă și Lumină" și s'a jucat piesa „Barbul Lăutarul".

—xx—

TEKIRGHIOL-BĂI
BĂILE SIMIONESCU
cu nomol cald s'au redeschis
dela 15 Iunie a. c.
Camere la dispoziție

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman" Constanța

Caravana la Tekirghiol

Cuvântarea Hatipului HALIL CADÂR

In fericita imprejurare de astăzi, când exponenţii autorizaţi ai intelectualităţi Constănţene s'au intrunit in micul nostru orăşel, la frumoasa chemare a Caravanei **„Dobrogei June"**, primul cuvânt al românilor musulmani din Techirghiol, alături de autorităţile comunale şi instituţiunile culturale locale, este cuvântul cald, prin care işi exprimă sentimentele statornice de respectuos omagiu şi de neclintit devotament faţă de Ţară şi de Tron.

Ca indrumător spiritual al cetăţenilor mahomedani din acest oraş, când am aflat sosirea caravanei „Dobrogei June" in localitate, nu puteam trece cu indiferenţă peste această măreaţă şezătoare, fără a-mi da bine seama, de insemnătatea şi scopul ei.

Se cuvine deci, mai intâiu să exprimăm toate laudele şi toate mulţumirile noastre, pentru această frumoasă iniţiativă d-lor membri ai caravanei şi mult răspânditului ziar local **„Dobrogea Jună"**, care poartă cu succes şi demnitate steagul Caravanei şi merge cu stăruinţă pe drumul drept deschis acum 39 de ani in această scumpă Dobroge românească.

Serbarea de azi, de inalt inţeles sufletesc, insemnează pentru noi, nu numai un act de afirmare a conştiinţei de solidaritate, pe care trebue s'o avem, pentru interesul de ordin moral şi naţional, ci şi un motiv de cult patriotic, din care să căutăm a dobândi, mai multă incredere şi mai sinceră iubire reciprocă.

Şezătorile caravanei **„Dobrogei June"**, constituesc pentru noi, un prilej fericit, spre a ne intări credinţele şi a ne inălţa inimile.

Este necesar, ca din când in când, să se examineze şi să se vadă, dacă suntem pe calea cea bună şi dreaptă, şi ce drumuri noui, trebue să deschidem pentru curăţirea sufletelor şi formarea caracterelor.

Mai ales astăzi, este necesar să ne sfătuim şi să ne incordăm toate puterile, spre a face din prevederile acestor şezători, realităţi concrete şi binefăcătoare.

La aceste şezători, in care se intâlnesc toţi cetăţenii din toate păturile unei comune, cu cărturarii din centru, se mai evocă şi sufletele eroilor noştri, cari au devenit coloanele cele mai puternice de susţinere ale patriei noastre, se glorifică amintirea lor scumpă nouă şi se preamăreşte munca năpraznică a tuturor bunilor români, cari au lucrat şi lucrează cu credinţă şi statornicie, pentru idealul naţional românesc şi pentru unificarea sufletească a tuturor românilor.

Suntem conştienţi de marele sacrificii făcute, de sângele curs in răsboiul actual, pe care cu drept cuvânt îl numim războiu stânt, pentru apărătorii şi pentru asigurarea liniştei noastre de aici.

Noi, cei ce ne aflăm departe de câmpul de luptă, nu ne vom indeplini, mai bine datoria, către patrie şi către eroi decât, sacrificându-ne din avutul nostru mare mic, fiecare pe cât poate, pentru uşurarea greutăţilor familiilor celor aflaţi pe front, văduvelor şi orfanilor rămaşi prin moartea soţilor şi a părinţilor lor pe câmpurile de luptă.

Aşa dar, in aceste sentimente profunde şi in cultul neprihănit şi măreţ al unor asemenea şezatori, se cere, in chip poruncitor, să crească şi să se ridice generaţiile de astăzi şi de mâine, cari să muncească cu toată truda sufletului lor, pentru întărirea statului, să lucreze cu cele mai arzătoare dorinţi ale neamului şi să lupte aprig şi cu bărbătesc avânt, impotriva duşmanilor, cari ar indrăzni să se atingă de libertatea şi de pământul stânt al patriei.

Şi acum D-lor să urăm cu toţii pildele şi inaltele indemnuri pe care necontenit ni le dă Mareşalul Conducător şi să strigăm din toate inimile noastre calde şi curate *„Trăiască România şi viteaza ei armată"*.

—o—•—o—

România
Primăria Com. Urbane Hârşova
Judeţul Constanţa

Publicaţiune

No. 2577 din 28 Iulie 1943

Noi, Primarul Comunei Urbane Hârşova, din judeţul Constanţa aducem la cunoştinţa generală că în ziua de 25 August 1943, orele 10 d.m. până la orele 18 in l. se va ţine licitaţie publică cu oferte inchise şi sigilate la oficiul primăriei pentru inchirierea a trei gherete de zarzavat din hala comunei.

Preţul dela care va incepe licitaţia va fi cel următor in conformitate cu avizul dat de Serviciul Technic al Judeţului.

1. Pentru ghereta de zarzavat No. 6 lei 5.500.
2. Pentru ghereta de zarzavat No. 7 lei 5.000.
3. Pentru ghereta de zarzavat No. 8 lei 5.000.

Concurenţii amatori vor depune o garanţie de 10 la sută in numerar şi plata integrală in termen de 10 zile dela comunicarea adjudecărei definitive pe un an.

In caz când licitaţiunea nu va da rezultat favorabil, se va ţine o nouă licitaţiune pentru inchirierea acestor gherete la 1 Septembrie 1943.

Primar Petre Doicescu
Secretar, V. Nicolau

Trăsurică copil cumpăr. Oferte: Societatea O.V.C.A. Str. Negru Vodă 11.

Pe urmele „Caravanei"

D-lui **Nicolae Lupu**, care şi-a mărginit „contribuţia", cu ocazia Caravanei la Hârşova, intr'o epigramă, in care afirmă că D. Drepol ar fi cerut paltonul d-lui Dan Alecu, ca să nu ingheţe de frig.

Verva ta nebănuită
De noi astfel e privită
El îşi îmbracă paltonul
Iară tu primişi .. basonul !

Ionel dela Craiova

—xXx—

Bugetele Constanţei la 1879 şi 1880

(continuare din pag. 2-a)

asupra oportunităţii lui.

Timpurile excepţionale, greutăţile unei administraţiuni dirijate dela centru, din cauza mijloacelor de transport, impunea reprezentantului guvernului de a fi investit cu puteri discreţionare.

•

Din urmărirea actelor dosarului ce fac obiectul bugetului anului 1880 se constată că executarea lui a intâmpinat multe dificultăţi.

In primul rând prevederile n'au fost bazate pe realităţi, iar necesităţile gospodăreşti se iveau pe măsură ce administraţia activa. De aci nevoia de a se suplimenta alocaţiile bugetare s'a simţit imediat după aprobarea lui.

In al doilea rând totalul cheltuelilor făcute in anul 1879 şi neplătite se ridicase la suma de Lei 46.779. Pentru lichidarea lor nu se prevăzuse in bugetul anului 1880, decât suma de Lei 10.000.

Pentru rezolvarea tuturor problemelor financiare, Consiliul Comunal a hotărât contractarea unui imprumut de Lei 50.000. In Iulie 1880 imprumutul a fost realizat dela un oarecare Leon Goldenberg din Bucureşti, pentru care primarul a cheltuit, cu deplasarea la Bucureşti, pe timp de 10 zile, plus expedierea banilor in lăzi speciale, suma de Lei 462.33.

Cu acest imprumut s'au putut acoperi toate nevoile, asigura [illegible] funcţionare a serviciilor [illegible] şi primele lucrări edi[illegible] drumuri.

[illegible]sarul nu conţine actele executării bugetului 1880, decât până la 9 Semtembrie, când noui Consiliu Comunal, format din *Panait Holban*, primar, *Haviez Regep*, ajutor de primar şi membrii: *Solomon Iaphet, Ivanciu Stoianof, Odiseia Despoti, Iaat Celebi, Abdul Selim, Gebrail Frenkian şi George Cavadia* aprobă anumite virimente bugetare.

GH. C. FILIP
Şeful Contab. Primăriei

—xx—

Pintilie Vasile din Constanţa str. Tepeş Vodă No. 12, pierdut Buletinul Biroul Populaţiei Constanţa şi fotografii, le declar nule.

Orzon Petre, din Constanţa str. Remus Opreanu No. 44, pierdut ordinul de mobilizare dela port, livretul de armată liberat de Reg. 2 Inf. Râmnicu Vâlcea, ctg. 1915, buletinul Biroul Populaţiei Constanţa şi certificatul de etnicitate română, le declar nule.

Coama Gheorghe, din Constanţa str. Mircea 24, pierdut Buletinul Biroului Populaţiei Constanţa şi carnetul C.F.R. le declar nule.

Comandamentul Militar al Garnizoanei Constanţa

Ordonanţa Nr. 12

Noi, General de Divizie Voiculescu Constantin, Comandantul Comandamentului Militar al Garnizoanei Constanţa.

Având in vedere Decretul Nr. 1798 din 21 Iunie 1941, privitor la mobilizarea armatei, precum şi dispoziţiunile art. 486 din Codul Justiţiei Militare;

in interesul garantării siguranţei armatei, a apărării ţării şi a ordinei publice:

ORDONĂM:

Art. 1.— Faptele de incendiu, pericol public prin inundaţie sau usurpare impiedicarea salvării in caz de catastrofă, otrăvirea apelor şi cauzarea de epidemie, prevăzute de articolele 353, 354, 355, 356, 370, 371, 373 şi 374 din Codul Penal Român, se pedepsesc cu moartea.

Tentativa se va pedepsi ca şi crima săvârşită.

Art. 2 — Faptul de furt sau sustragere, dela oficiile poştale ori din vagoanele vehiculele, navele sau aeronavele poştale, a coletelor sau valorile destinate a fi trimise in zona de operaţiuni, se pedepseşte cu moartea.

Art. 3 — Complicii, tăinuitorii, favorizatorii şi instigatorii la infracţiunile prevăzute de art. 1 şi 2 din presenta ordonanţă, se vor pedepsi ca şi autorii principali.

Art. 4.— Constatarea infracţiunilor cuprinse in presenta ordonanţă, se va face de către ofiţerii de poliţie judiciară militară şi ordinară, iar actele de constatare, impreună cu infractorii, se vor înainta Parchetului Curţei Marţiale a acestui Comandament.

Art. 5 — Prezenta ordonanţă se va afişa pe străzi, in localuri şi in instituţii publice şi particulare din circumscripţia juridică a acestui Comandament, care cuprinde teritoriul judeţelor Constanţa şi Tulcea şi va intra in vigoare la data afişării.

Dată la Comandamentul Militar al Garnizoanei Constanţa, astăzi 3 August 1943

Comandantul Militar al Garnizoanei Constanţa
General de Divizie,
C. VOICULESCU
Procuror Instructor Militar
Maior Magistrat, Dr. T. VEROIU

INFORMAŢIUNI

Ţinem să informăm pe abonaţii noştri că, pentru moment, nedispunând de nici un incasator, abonamentele se achită numai la Administraţia ziarului. *Oricine s'ar prezinta spre incasare, chiar prevăzut cu chitanţier, să se ştie, că nu are dreptul de a incasa.* **Vom anunţa la timp numele persoanei împuternicite de noi spre a face această operaţiune.**

•

Duminică 8 August caravana „DOBROGEA JUNĂ" va vizita oraşelul Ostrov, unde-şi va ţine şezătoarea.

•

Aflăm cu deosebită plăcere că in editura „Ofar" va apare la 15 August:

Cu haiducii pe ape

O interesantă şi emoţionantă povestire a vieţii aspre, plină de primejdii dar totuş măreaţă, a marinarilor noştri in misiunile lor pe Marea Neagră, — datorită apreciatului nostru colaborator d. VASILE OPROVICIU.

Volumaşul cu 32 pagini va costa 40 lei.

•

Băiat pentru Birou

se caută la „DOBROGEA JUNĂ" de îndată.

•

FEMEE LA TOATE, de preferinţă germană, cunoască şi bucătăria, se caută de indată. Adresa Redacţia ziarului.

—

PE MALUL MĂRII

Bulevardul Principesa Ileana Constanţa, teren in intindere de peste 400 m. p. de vânzare.

A se adresa la Ad-ţia ziarului

Biblioteca Judeţeană „Ioan N. Roman" Constanţa